

Composers Summit

Praha v dubnu přivítala nejvýznamnější hollywoodské skladatele

Přes sto dvacet skladatelů z celého světa se v polovině dubna setkala v Praze na Composers Summitu. Praha se tak již podruhé stala centrem nejvyhledávanějších a nejrespektovanějších tvůrců filmové, seriálové a herní hudby.

TEXT: KRISTINA KRATOCHVILOVÁ, FOTO: KATEŘINA BROŽOVÁ (Soundsgate, s.r.o.)

Composers Summit je místem nejen pro profesionály, ale i pro širokou veřejnost. Návštěvníci mohou prostřednictvím více než čtyřiceti doprovodných eventů, přednášek a masterclass lekcí získávat cenné zkušenosti a kontakty od nejvýznamnějších osobností hudebního světa Hollywoodu.

Šestidenní akci rozezněly dva koncerty v podání Českého národního symfonického orchestru. Na pódiu zahajovacího koncertu se v Obecním domě prostřídali mimo jiné pětinasobný držitel Emmy Jeff Beal, držitelka Grammy Nan Schwartz, oscarový skladatel Mychael Danna nebo uznávaný skladatel Harry Gregson-Williams, který stojí za hudbou k filmům Shrek, Letopisy Narnie nebo Marfan.

Vedle tvorby světoznámých skladatelů během koncertu zazněla i skladba Tomáše Živora, který zvítězil ve skladatelské soutěži pod záštitou Ochranného svazu autorského, na základě zadání

režiséra Petra Jákla. Vrcholný moment dosavadní Živorovy kariéry podtrhuje sílu profesních příležitostí, které Composers Summit svým účastníkům nabízí.

Návštěvníci během šesti dnů summitu mohli dále navštívit talkshow Behind the Scores pod taktovkou Harryho Gregson-Williamse, který se podělil o příběh své profesní cesty a inspirace k tvorbě hudby, tematické masterclass lekce, během kterých návštěvníci úzce spolupracují s hollywoodskými lektory, anebo Reflex Talks, ve kterých se hosté věnovali tématům jako budoucnost herní a filmové hudby nebo nástrahy autorských práv.

K nejoblíbenějším bodům programu patřily právě masterclass lekce, ve kterých návštěvníci spolupracovali mimo jiné s mistry orchestrace Conradem Popem a Nan Schwartz nebo s Jaroslavem Beckem a Tomášem Olivou, kteří skládali trailery k herním hitům Call of Duty, Need for Speed, Battlefield,

League of Legends, Star Wars: Andor nebo Jurassic World: Dominion. Jeden z nejuznávanějších českých skladatelů v Hollywoodu Elía Cmíral společně s Christopherem Youngem vedli masterclass lekci, ve které společně s účastníky tvořili hudbu pro teaser k nově vznikající fantasy noir detektivce Krev pro Rusalku.

Během summitu jsme si promluvili s významným skladatelem, orchestrátorem, aranžérem a dirigentem Conradem Popem, který se podílel na tvorbě hudby k více než 450 filmům a je blízkým spolupracovníkem Johna Williamse, a vítězkou Grammy, pětinasobnou nominantkou na cenu Grammy a sedminásobnou nominantkou na cenu Emmy za sérii, film a skladbu.

Conrad Pope diriguje na zahajovacím koncertu Harry Potter – Hedwig's Theme.

Conrad Pope

Jaký pro vás byl Composers Summit?

Již na prvním ročníku Composers Summitu bylo báječné, kolik skladatelů se zde sešlo. Hollywood je zaneprázdněné místo a umělci jsou občas zvláštní a sotežliví lidé, kteří vždy nemusí být otevřeni nápadům druhých. V Hollywoodu pracuji pětadvacet let a jako někdo, kdo je v tomto průmyslu tak dlouho, mohu říci, že zde lidé často od ostatních více berou, než dávají. V Praze je to ale naprostý opak. Všichni jsou velmi obětaví, otevření, koležální a přátelští a mají skutečný zájem nejen o ostatní skladatele jako o hudebníky, ale i jako o lidi. Je to velmi vzácná zkušenost a zdá se, že Praha vytahuje ze všech zúčastněných to nejlepší.

Je mi ctí být součástí Composers Summitu a jsem vděčný, že mě Alexandr Smutný s Janem Šindelovským nadále

zvou. Setkávám se zde s řadou skladatelů, se kterými jsem v minulosti pracoval, ale i s těmi, se kterými bych rád spolupracoval v budoucnosti.

Do Hollywoodu jsem přišel ještě před počítači, a viděl jsem tak jeho transformaci do nového století. Letos je sté výročí studií Warner Bros. a Disney, získali jsme tak zároveň možnost tady společně oslavit vstup filmové hudby do dalšího století.

Zároveň mi přijde báječné setkávat se s mladými umělci, kteří budou vytvářet filmovou hudbu třeba i v roce 2050, kdy já už tady nebudu.

V době, kdy jsme aktivními umělci, jsme strážci, kteří umění drží naživu a předávají ho dalším generacím, aby mohly zachovat minulost, kterou jsme znali, a mohly vytvořit budoucnost, kterou ještě neznáme. Doufáme, že vždy zachováme nepřetržitý vývoj všech těchto myšlenek. Pro mě je tak určitým

způsobem stále naživu i Beethoven a Mozart.

Co všechno se od vás mohli návštěvníci Composers Summitu naučit?

Myslím si, že je velice důležité vidět, jakým způsobem ve skutečnosti probíhá spolupráce na tvorbě filmové hudby. V Hollywoodu máme velice vysoké profesionální standardy, které většinou vedou ke skvělým uměleckým projevům. Věřím, že je tak pro návštěvníky velmi obohacující vidět, jak pracujeme. Nejen jak řešíme jednotlivé úkony, ale i jak komunikujeme s lidmi, protože hudba neexistuje sama o sobě.

Pro úspěch v tomto byznysu si musíte osvojit řadu vlastností, jako třeba vědět, jak komunikovat a přistupovat s respektem k hudebníkům a jednotlivým osobnostem, které jsou součástí tvorby, a zároveň jak efektivně komunikovat,

aby rozuměli, jak mají nakládat se svými nástroji. A toto jsou věci, které nemusí být nezbytně vyučovány ve školách. Stejně jako historici předávají vyprávěním znalosti o historii, tak i já se rád podělím o své zkušenosti a příběhy. Ty mohou inspirovat další.

nemohla znít veseleji nebo smutněji, a vy ji musíte být schopni na místě předělat podle řečených požadavků. Pomocí takovýchto sessions se tak snažíme zprostředkovat dovednosti, jak takové situace zvládnout, mladým lidem, kteří ještě nemají tolik zkušeností jako my.

dělat hudbu správně, a aby předávali své zkušenosti dále.

Nevadí mi sdílet mé zkušenosti. Rád opakuji jeden příběh: Mladý muž obdivoval, jak nádherně hraje Sebastian Bach na piano. Po koncertě přišel za Bachem a zeptal se ho, jak může hrát tak

parku, Hvězdným válkám nebo Indianovi Jonesovi. Uvědomoval jste si během práce na těchto věcech, že tvoříte zásadní díla?

Člověk nikdy neví, které dílo bude u publika rezonovat a stane se z něj hit. Kupříkladu při tvorbě prvního dílu

hůlkách a létajících košťatech, ale v lásce, hledání rodiny a místa, do kterého patříme. A to hledáme my všichni. Díky tomu se Johnova hudba dotýká každého z nás, protože nám toto kouzlo přenáší.

Nevěděl jsem, že to bude masivní celosvětový hit. Ale věděl jsem, že má poselství, které stojí za to, aby ho slyšel celý svět.

A podle jakého kritéria vybíráte snímky, na kterých se rozhodnete pracovat?

Obecně přijímám nabídky, které mi přicházejí. Každý projekt je jiný. Kupříkladu jsem jednou pracoval s Jamesem Hornerem na náhradní hudbě k filmu Troja. Byla to velká výzva, protože veškerá hudba musela být hotová během dvou týdnů. Bylo to opravdu náročné, ale zvládli jsme to. James je neskutečně inspirativní člověk, což je jedna z věcí, za které jsem ve svém oboru opravdu vděčný. Mám příležitost setkávat se a pracovat s jedněmi z nejtalentovanějších skladatelů na světě. Když pracujete ve společnosti tak úžasných lidí, nechcete je zklamat a vydáte ze sebe to nejlepší.

Práce pod tak striktními deadliny musí být náročná nejen po stránce profesních schopností, ale i mentálního zdraví. Měl jste někdy problém s kreativním blokem?

Samozřejmě. Stejně ale jako kupříkladu novinář vím, kolik práce musím během daného dne udělat. Uvědomuji si, že nemám na vybranou a musím udělat to, co ten den udělat mám, protože mi hoří deadline. A myslím, že to je právě to, co je v naší práci tak náročné a vyčerpávající. Ve svých začátcích jsem býval vzhůru ve tři hodiny ráno a snažil se dokončit, co bylo potřeba. Samozřejmě si to vybralo svou daň. Uzávěrky mohou být bolestivé, ale zároveň je na nich skvělé to, že víte, kdy dojdete k cíli. Mohou být ale i velice inspirativními okamžiky.

Ve své práci ale často prožívám chvíle, kdy mi nevadí pracovat bez odpočinku ve dne v noci, a to třeba v okamžicích, kdy pracuji se zajímavými lidmi. Když pracuji s Wesem Andersonem, tak se

cítím jako v obklopení vlastní rodinou. Na dvou filmech jsem pracoval s Davidem Fincherem a v obou případech se skvělým skladatelem. A Fincher je na prosto ohromující.

Je skutečně inspirativní pracovat s takovými lidmi a úžasné, kam až může zajít mysl ve vaší představivosti v obklopení takových osobností.

V Česku máme pořekadlo, podle kterého pokud chcete v životě profesně růst, neměl byste být tím nejchytřejším člověkem v místnosti.

Přesně tak. Svým dětem vždy říkám, že pokud zjistí, že jsou nejchytřejší v místnosti, ve které se nacházejí, mají jít do jiné. A naopak, nikdy nebudte tak přesvědčeni o své moudrosti, abyste se stali hluchými vůči ostatním. Vaše ego totiž může kolikrát způsobovat problém se sluchem. Pokud se však dokážete zbavit vlastního ega a být otevření, což dokáže být pro každého z nás občas velmi obtížné, zjistíte, že svět je mnohem bohatší, než byste si možná sami dokázali připustit, obzvláště ve chvílích, kdy se cítíte zklamaní z vlastní kariéry, což občas cítíme všichni. Když se vám ale podaří udržet si klidný postoj, uvědomíte si, že přijde jasnější den. Musíte udržet své oči otevřené, a slunce znovu vyjde.

Když se bavíme o egu a otevřenosti k názorům ostatních: Je těžké udržet své ego na uzdě, když vám, jako jednomu z nejrespektovanějších a nejtalentovanějších profesionálů v Hollywoodu, někdo kritizuje vaši práci? Daří se vám otevřeně přijímat kritiku?

Rozhodně. Přišel jsem totiž postupně na to, že nabízené návrhy vám často skutečně pomohou výrazně zlepšit vaši práci. Když jste mladý, vzdorujete. Ale když jdete do průmyslu, který je postavený na spolupráci, jako je ten náš, musíte se naučit naslouchat druhým. Jak jsem už zmiňoval, na tvorbě filmové hudby se podílí řada osobností, nemáte tak absolutní kontrolu nad vším, co se s vaším nápadem stane. Pokud chcete mít úplnou kontrolu, nemůžete dělat filmovou hudbu.

Conrad Pope na masterclass o orchestraci a aranžování

Nan Schwartz a Conrad Pope na společném masterclass o orchestraci a aranžování

Společně s mým kolegou Chrisem Eganem jsme tak v rámci programu summitu vedli recording session společně se sto skladateli. Chovali jsme se, jako kdybychom nahrávali skutečnou nahrávku, a návštěvníkům ukazovali, jak takový proces probíhá. Když totiž nahráváte filmovou hudbu, její natočení ještě neznamená, že je práce hotová. Na řadu přijde režisér, producenti a lidé ze studia, kteří se začnou ptát, jestli by nahrávka

Na začátku rozhovoru jste podotkl, že Hollywood je velice kompetitivní prostředí. Přesto se dělíte o své zkušenosti se stovkami začínajících profesionálů, kteří by se vám časem mohli stát konkurencí. Nevytváří to ve vás určitým způsobem rozpor?

Jeden z mých učitelů vždy říkal, že dobrý hudebník trochu hraje, trochu přemýšlí a trochu učí, protože hudba je učňovská činnost. Chci, aby se mladí lidé učili, jak

úžasně jako on. Ten mu odvětil, že oba mají stejný počet prstů, a pokud chce hrát jako on, stačí jen pravidelně cvičit.

Nevyzrazují žádné tajemství úspěchu, které by mi mohl někdo ukrást. Tajnou ingrediencí úspěchu je neustálá práce a cvičení. Mým cílem je vytvářet hudbu, nejen budovat kariéru.

Podílel jste se na tvorbě filmové hudby k Jurskému

Pokud jde o mě, tak jsem se naučil zhluboka nadechnout a udržovat svou mysl otevřenou každému nápadu, který bude mým směrem namířený. A pokud si budu myslet, že je ten nápad dobrý, zpracuji ho. V případě opaku, rozvedu diskuzi. Ve výsledku jde o to, co je nejlepší pro daný film. A oni by měli být schopni přijmout můj názor a vést se mnou debatu, proč bychom neměli udělat, co navrhuji.

Nan Schwartz diriguje na zahajovacím koncertu Suity z Pinocchia Guillerma del Torá.

Když ale nebudou ochotni poslouchat můj názor, vzpomenu si na svého mentora, který mi řekl, že jsme jako krejčí, kteří šijí obleky. A jednoho dne přijde zákazník, který nám řekne, že si přeje

rukávy, které budou dlouhé až ke kolům. A my mu odpovíme, že si myslíme, že by mohl být spokojenější s jiným střihem rukávů, ale pokud bude trvat na svém, vyhovíme jeho přání, protože je náš zákazník, a dostane to, co si přeje.

Jak dlouho vám trvalo naučit se takto výrazně krotit vlastní ego?

Jak já s oblibou říkám, pokud je vám osmáct a myslíte si, že nejste Beethoven,

Bůh vás nebude soudit za vaše dary, ale za to, jak překonáte nesnáze. A překonat mé dvacáté roky bylo skutečně náročné, ale od té doby už je to jen lepší.

Nan Schwartz

Co považujete za největší moment své kariéry?

Co se týče veřejného uznání, zdá se, že ocenění Grammy rezonuje se spoustou lidí jako velké měřítko úspěchu. Pro mě osobně je ale úspěchem každé natáčení ve studiu, během kterého se nám podaří odvést kus práce, se kterou jsou všichni spokojeni. Každá z nich je tak pro mě důležitým historickým momentem.

Hudbě jste se oddala po lyžařské nehodě, po které jste zůstala upoutaná na lůžko. Byl to moment, ve kterém jste si uvědomila, že hudba je to, co chcete dělat po zbytek života?

Upřímně, nepřemýšlím tak, že bych si říkala, že to, co se rozhodnu dělat, je věc, kterou budu dělat po zbytek života. Beru to spíš tak, že je to něco, čemu se budu intenzivně věnovat v následující kapitole svého života. Během svého zotavovacího období po zmiňovaném úrazu jsem si uvědomila, že se chci věnovat hudbě, a jakmile jsem na ní začala pracovat, cítila jsem, že je to místo, kam patřím.

V kontrastu k vašemu nejdůležitějšímu okamžiku kariéry, jaké momenty byly naopak ty těžké?

Potýkala jsem se s řadou odrazujících momentů. Kupříkladu když jsem začala, pracovala jsem jako ghostwriter pro jednoho skladatele, a jemu se má tvorba nelíbila, protože pro něj byla až moc harmonická, kdežto on byl spíš rokenrolový. A po každém sezení mi dal strohou přednášku o tom, že se musím zformovat, jinak se mnou již nikdy nebude spolupracovat, a velice jasně si pamatuji, že v té chvíli jsem měla dojem, že bych měla skončit, že možná nepatřím tam, kam jsem si původně myslela, že patřím. Zázračně mi v ten okamžik zavolał jiný

nestojíte za nic. A pokud je vám třicet a myslíte si, že jste Beethoven, měl byste zajít k psychiatrovi. Ve svých dvacátých letech máte čas na to, najít svou sílu a své slabosti. A jak já rád říkám svým dětem,

Nan Schwartz na zahajovacím koncertu

skladatel s prosbou o pomoc, že se mu má tvorba moc líbí. Šla jsem tak pracovat pro něj a odtamtud už se věci začaly postupně vyvíjet. Byla jsem šťastná, že někdo dokáže ocenit mou práci.

Pak jsem se sama stala skladatelkou a začala jsem pracovat na filmové hudbě u projektu, u kterého jsem si myslela, že mě chtějí, ale nechtěli. Uprostřed session mi řekli, že okamžitě končíme a že už v Hollywoodu práci nikdy nezískám, protože jsem ve svých nápadech až moc velký individualista. A upřímně, taková zkušenost mě traumatizovala. Ale sebrala jsem se a šla jsem dál.

Jak se vám podařilo vyrovnat s tak náročnými zkušenostmi?

Měla jsem další nabídky a psala jsem dál. Občas mi ale přijde, že moje hudba, která je velice melodická a harmonická, už není v kurzu, zvláště ve filmové hudbě, a přemýšlím o tom, jestli bych neměla skončit. Pak se ale ocitnu zde v Praze, kde jsem v rámci Composers Summitu vedla masterclass, mluvila o svých

hudebních aranžmá a zahrála některé ze svých věcí, a návštěvníci reagovali velice pozitivně. V tu chvíli si uvědomuji, že potřebuji pokračovat v tom, co dělám. Někomu se to líbí a někdo to chce slyšet, i kdyby jen pro poslech nových možností.

Jaký pro vás byl zbytek Composers Summitu?

Tato akce mi dala opravdu mnoho nejen profesně, ale i osobně. Je úžasné být mezi svými kolegy a jen si užívat společný čas, navzájem se inspirovat a ne být soutěživí, jako jsme v Hollywoodu. Praha je navíc opravdu překrásné město. Lidé jsou zde přátelští a nápomocní, a kdybychom uměli česky, tak bychom se sem klidně i přestěhovali.

Zároveň jste první, komu to řeknu, ale během koncertu, který jsem v rámci summitu dirigovala, mě napadl nový projekt, který bych společně s Conradem ráda realizovala. Naprosto mě nadchli dva čeští zpěváci Ondřej Toth a Jan Franta, pro které bych ráda napsala

muzikál. S Conradem jsme právě u oběda přemýšleli nad zápletkou, a ještě než se vrátíme zpátky do L.A., mám v plánu možnosti tohoto projektu víc probádat, protože bych byla ráda, kdyby měl premiéru právě v Praze.

Tahle úžasná zpěvácká shoda se přitom stala náhodou. Původně měl přijít jiný zpěvák, ale na poslední chvíli onemocněl a Franta byl jeho náhradník. Přijel, během dvou dní se vše naučil a byl absolutně perfektní.

Jak rychle můžete uvést takový projekt do chodu?

Musíme velice rychle, předtím než se změní hlas mladého zpěváka, kterému je teď jedenáct let. Hlas se mu může velice změnit i za rok. Musím tak pracovat opravdu rychle. Naštěstí umím skládat pod tíhou deadline, jsem na ně zvyklá, a když cítím inspiraci jako právě teď, tak jde práce rychle. V ideálním případě bych na příštím ročníku Composers Summitu ráda s tímto muzikálem vystoupila. ☑